

Liturgický prehľad

Deň	Pamiatka	Miesto	Čas	Úmysel
Pondelok 12.06.	Náš prepodobný otec Onufrios Veľký. Náš prepodobný otec Peter Atoský	Sekčov	18:00	* Anna
Utorok 13.06.	Svätá mučenica akvilína. Svätý Trifylios, biskup cyperskej Leukosie	Sekčov Kaplnka	18:00 15:30	* rod. Vargová
Streda 14.06.	Svätý prorok Elizeus. Náš otec svätý Metod, konštantínopolský patriarcha	Sekčov	07:00 17:15	+ Mária
Štvrtok 15.06.	Slávnostná poklona prečistým tajomstvám Tela a Krvi nášho Pána Ježiša Krista. Svätý prorok Amos. Prepodobný Hieronym, stridonský presbyter	Sekčov	C 8:00 18:00 Eucharist. sprievod	* Helena, Klára, Františka.
Piatok 16.06.	Náš otec svätý Tychón Divotvorca, amatunský biskup	Sekčov	18:00	+ Ján, Vasil'
Sobota 17.06.	Svätí mučeníci Manuel, Sabel a Izmael. Náš prepodobný otec Hypatios, igumen Rufinovo kláštora	Sekčov	18:00	+ Ján s panychidou
Nedeľa 18.06.	Druhá nedeľa po Päťdesiatnici. Svätý mučeník Leontios hl. 1.	Sekčov Baňa	08:00 10:00 10:00	* Štefan s rod.
Pondelok 19.06.	Svätý apoštol Júda, podľa tela Pánov brat	Sekčov	18:00	* Marieta * Ján
Utorok 20.06.	Svätý hieromučeník Metod, patarský biskup	Sekčov Kaplnka	18:00 15:30	* rod. Mihaľová
Streda 21.06.	Svätý mučeník Julián Tarzský	Sekčov	07:00 17:15	+ Pavol, Štefan, Katarína, Pavol
Štvrtok 22.06.	Zakončenie Slávnostnej poklony prečistým tajomstvám Tela a Krvi nášho Pána Ježiša Krista. Svätý hieromučeník Eusebios, samosatský biskup	Sekčov	18:00	+ Martin, Fedor, Eva, Ján, Mária
Piatok 23.06.	Sviatok nášho Najsladšieho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista, milujúceho Pudi. Svätá mučenica Agripína	Sekčov	C 8:00 18:00	* Lenka
Sobota 24.06.	Narodenie úctyhodného a slávneho Pánovho proroka, predchodcu a krstiteľa Jána. Presväta Bohorodička Spolupriteľka	Sekčov	C 8:00 18:00	+ Mária, Michal
Nedeľa 25.06.	Tretia nedeľa po Päťdesiatnici. Svätá prepodobná mučenica Febrónia hl. 2	Sekčov Baňa	08:00 10:00	* Ján (80 r.)

Vydáva Gréckokatolícky Farský úrad Prešov-Sekčov
ul. Martina Benku 7, 080 01 Prešov
email: presov.sekčov@grkatpo.sk
www.fara.sk/grkat_sekčov
tel.: 051/7725 540

Dobrovoľný príspevok: 2 Sk
Vydané pre vnútornú potrebu farnosti
Neprešlo jazykovou úpravou

† Farský list

Číslo 9, 11. júna 2006

Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Prešov-Sekčov

Božský Spasiteľ Ježiš Kristus ponúka pre získanie večného života chlieb života: „Kto bude jesť z tohto chleba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta“ (Jn 6, 48.51b). Otázka účasti na prijímaní Božského chleba je podmienkou k zisku večného života – blaženosti v nebeskom kráľovstve. Naša cirkev je zvláštna aj tým, že umožňuje prijímať sväté tajomstvá aj deťom. Aký je pohľad na túto problematiku vo svetle cirkevných dokumentov?

Otázka účasti novorodencov a detí na svätých tajomstvách Kristovho tela a krvi je otázkou vernosti vlastnej tradícii. Mnohým sa možno bude zdať „absurdnou novotou“, či niečím výmyslom (hoci v 18. storočí sa u nás deťom Eucharistia podávala). Faktom však je, že podávanie Eucharistie deťom sa priamo či nepriamo nariaďuje vo viacerých cirkevných dokumentoch. Najzávažnejšie z nich sú: *Kódex kánonov východných cirkví (CCEO)*, *Katechizmus Katolíckej cirkvi*, *Inštrukcia na aplikáciu bohoslužobných predpisov Kódexu kánonov východných cirkví a Druhý vatikánsky koncil - dekrét Orientalium Ecclesiarum (o východných katolíckych cirkvách)*.

Kódex kánonov východných cirkví

Kánon 697 - Sviatostná iniciácia do tajomstva spásy sa dovŕšuje prijatím božskej eucharistie, a preto sa má božská eucharistia po krste a pomazaní svätým myrom vyslúžiť kresťanskému veriacemu čím prv podľa normy partikulárneho práva vlastnej cirkvi sui iuris.

Kánon 710 - Ohľadom účasti detí na božskej eucharistii po krste a pomazaní svätým myrom, majú sa dodržiavať, za prijatia vhodných opatrení, predpisy liturgických kníh vlastnej cirkvi sui iuris.

Katechizmus Katolíckej cirkvi

Článok 1233 - Dnes sa teda vo všetkých latinských i východných obradoch uvádzanie dospelých do kresťanského života začína ich vstupom do katechumenátu a vrcholí v jedinom slávení troch sviatostí: krstu, birmovania a Eucharistie. **Vo východných obradoch sa uvádzanie detí do kresťanského života začína krstom, po ktorom bezprostredne nasleduje birmovanie [myropomazanie] a prijatie Eucharistie**, kým v rímskom obrade toto uvádzanie detí pokračuje viacročnou katechézou a neskôr sa končí birmovaním a Eucharistiou, ktorá je vrcholom ich uvádzania do kresťanského života.

Článok 1244 - *Prvé prijímanie Eucharistie*. Keď sa novopokrstený stal Božím dieťaťom a obliekol si svadobné rúcho, je pripustený na „Baránkovu svadobnú hostinu“ a prijíma pokrm nového života, Kristovo telo a krv. **Východné cirkvi si uchovávajú živé vedomie jednoty uvádzania do kresťanského života, a preto dávajú sväté prijímanie všetkým novopokrsteným a birmovaným, a to aj malým deťom, pamätajúc na Pánove slová: „Nechajte deti prichádzať ku mne.**

Nebráňte im...” (Mk 10, 14). Latinská cirkev vyhradzuje prístupenie k svätému prijímaniu tým, čo dosiahli vek používania rozumu, a zameranie krstu na Eucharistiu vyjadruje prinesením novopokršteného dieťaťa k oltáru na modlitbu “Otče náš”.

Inštrukcia na aplikáciu bohoslužobných predpisov Kódexu kánonov východných cirkví

42. Jednota medzi sviatosťami iniciácie

Jedným z usmernení CCEO, ktoré sú v protiklade k častým zvykom, ba dokonca aj partikulárnym legislatívam ostatných storočí, je jednoznačné potvrdenie úzkeho vzťahu, ktorý je medzi tromi sviatosťami kresťanskej iniciácie, takže tento vzťah musí byť viditeľný aj zo spôsobu ich slávenia. Iniciácia je v skutočnosti jednotné a nedeliteľné slávenie vstupu do života v Kristovi, do spoločenstva, ktoré v ňom žije. Tento vstup, ktorý sa začína prvým povolaním k viere, dosahuje svoj vrchol v paschálnom tajomstve Krista, do smrti ktorého sme boli ponorení, aby sme vstali z mŕtvych v jeho vzkriesení, ktoré nás robí Božími synmi a chrámami Svätého Ducha. “Pomazaní” Svätým Duchom pre dielo Kráľovstva stali sme sa hodnými zúčastňovať sa na hostine Kráľovstva. Tu je motív znenia kánonov 695 a 697, ktoré predpisujú spojené alebo časovo len málo vzdialené udelenie troch sviatostí: krstu, myropomazania a svätej eucharistie.

Podľa náuky a praxe prvotnej cirkvi, inšpirovanej Novou zmluvou, veriaci, ktorý prijímal eschatologický dar Ducha Zmŕtvychvstalého, prijímal aj to, aby ten istý Duch bol činný v jeho osobe a pripodobňoval ho Kristovi Pánovi. Krstné znovuzrodenie na Božie deti, dedičov Kráľovstva, ospravedlnených, vykúpených a posvätených nieslo so sebou aj plnoprávne začlenenie do spoločenstva Božieho ľudu. Najvyšší “znak” tejto udalosti bol v pripustení k hostine v Kráľovstve. Preto bolo nevyhnutné, aby tieto sviatosti boli udelené v čo najužšej spojitosti, neoddelene, v kontexte jediného slávenia. Od tohto momentu bol veriaci začlenený do Božieho ľudu so všetkými titulmi a funkciami, ktoré mu jeho nový život v Kristovi a vo Svätom Duchu (Rim 8, 9) dával bez výnimky. Jediné slávenie bolo vyjadrením toho, že také je aj jediné nerozdeliteľné dielo Otcovho a Synovho Ducha. **Takáto bola prax v živote všetkých cirkví prvých storočí.**

Západná cirkev túto prax opustila z rozličných historických a kultúrnych príčin, takže krstná iniciácia sa v nej udeľovala deťom v rôznych súvislostiach a časových momentoch. **Na Východe sa však pôvodný zvyk zachoval neporušený.** Jednota týchto sviatostí je tam taká silná, že v mnohých súvislostiach sa termínom “krst” rozumejú zvyčajne všetky tri fázy kresťanskej iniciácie. Toto je titul, ktorý sa im dáva v mnohých rukopisných alebo tlačených euchológiách.

V ostatných storočiach sa však aj v rôznych východných katolíckych cirkvách táto prax zmenila, a to najmä vplyvom vonkajších tlakov, vychádzajúcich zo zmien pastoračných a duchovných postojov Západu, ktoré sú síce pochopiteľné, ale **z hľadiska východného dedičstva sú cudzie a sú mimo línie dynamizmu vlastného východnému dedičstvu. Tam, kde sa tradičná prax stratila, kódex vyžaduje ozajstnú reformu a aplikáciu predpísaných noriem** podobne, ako si to pre latinskú cirkev vyžadovala koncilová Konštitúcia o posvätné liturgii. Bezpodmienečne sa musí zariadiť predovšetkým hlbšie štúdium starej praxe. V tom môže napomôcť porovnávanie rukopisov a tlačených liturgických kníh, vydaných východnými katolíckymi, ale aj pravoslávnyimi. To je prvá časť prípravy.

Ďalej treba mať na zreteli aj stále používanú prax v pravoslávnej cirkvi. Takisto sa treba postarať o nevyhnutnú výuku, aby dôvody týchto zmien pochopili

všetci: klérus, teológovia, kresťanský ľud. Zatiaľ, čo sa bude zavádzať obnovená prax, je potrebná nevyhnutná katechéza neoiniciovaných detí, len čo budú schopné priblížiť sa k chápaniu tajomstiev viery a pokračovať v nej, až kým nedospeli. Už účasť detí, hoci krátka, ale pravidelná, na bohoslužobných sláveniach je drahocenným prvkom katechézy, pretože ich konkrétnym spôsobom vovádza do života cirkvi. Táto iniciácia je možno málo pojmová alebo rozumová, avšak účinne ich začleňuje do “klímy” slávenia, pričom vykonávané gestá a znaky ich naozaj vovádzajú do neviditeľných skutočností. Celý proces vyžaduje tvorivé úsilie, aby sa primerane prešlo k novej praxi v nadväznosti na súčasný život. **Ide o neľahký, ale nevyhnutný zásah, ak skutočne chceme oživiť vlastné dedičstvo na úžitok celej Cirkvi.**

51. Najsvätejšia eucharistia neofytom

V kán. 697 CCEO sa predpisuje, aby sa Eucharistia udeľovala čo najskôr po krste a pomazaní svätým myrom podľa noriem každej cirkvi sui iuris. Kán. 710 sa vracia k argumentu, ktorý vyžaduje, aby sa novopokrštené deti zúčastňovali na eucharistii, a odporúča, aby sa pri jej udeľovaní dodržiavali predpisy liturgických kníh každej cirkvi sui iuris. Táto legislatíva, špecifická pre východné cirkvi, vyžaduje si niektoré spresnenia.

Pokiaľ ide o predpisy liturgických kníh, treba upozorniť, že vo väčšine prípadov, napr. takých, aké spomíname, týka sa to však aj cirkví, ktoré zachovali pôvodnú tradíciu, tieto knihy neobsahujú presné smernice, keďže rituál krstu bol zvyčajne koncipovaný pre dospelých a len následne sa vo východných cirkvách používal bez akejkoľvek úpravy pre deti. Týmito vecami sa obyčajne zaoberali pastoračné príručky na vysluhovanie sviatostí. Niektoré praktické návrhy možno získať aj z praxe ortodoxných cirkví. V konečnom dôsledku - udelenie eucharistie deťom neofytom nie je ohraničené na samu chvíľu slávenia iniciácie. Eucharistia je chlebob života a deti sa ním majú živiť stále, totiž od krstu aj naďalej, aby mohli duchovne rásť. Spôsob ich účasti na eucharistii bude zodpovedať ich schopnosti: najprv bude odlišná od účasti dospelých, nevyhnutne bude menej vedomá a menej rozumová, ale postupne sa skrze milosť a pedagogiu sviatosti rozvinie, aby rástla „až do stavu dokonalosti a úplnej zrelosti v Kristovi” (Ef 4, 13). Sviatosť je dar, ktorý vždy pôsobí účinne, ale vždy iným spôsobom, pretože i osoba je vždy iná. Osobitné slávenia, ktoré zodpovedajú jednotlivým etapám ľudského rastu, môžu zda byť nejakou užitočnou pedagogiou viery a sprevádzať povinnú katechézu detí a mládeže, ale musí byť jasné, že iniciácia do Kristovho tajomstva je úplná už od prijatia prvých troch sviatostí.

Druhý vatikánsky koncil

- dekrét Orientalium Ecclesiarum (o východných katolíckych cirkvách)

Vysluhovanie sviatostí

Čl. 12. - Svätý všeobecný cirkevný snem potvrdzuje a schvaľuje dávnu sviatostnú disciplínu, ktorá jestvuje vo Východných cirkvách, ako aj spôsob, akým sa sviatosti slávia a vysluhujú; a želá si, aby sa - ak treba - táto prax obnovila.

Prezraté a upravené podľa www.grkat.nfo.sk

Zasmejme sa:

„Ocko, náš papagáj zmizol!”

„To je zvláštne, veď pred chvíľkou, keď som čistil kletku vysávačom, tam ešte bol!”